

KLASA: UP/I-341-05/21-01/01

URBROJ: 376-03-21-03

Zagreb, 10. lipnja 2021.

Na temelju članka 77. i 78. Zakona o željeznici (NN br. 32/19, 20/21) te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09), u postupku inspekcijskog nadzora nad upraviteljem infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb, Mihanovićeve 12, u pogledu provedbe članka 20. stavka 4. Zakona o željeznici (NN br. 32/19 i 20/21), Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti po inspektoratu za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu donosi

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da upravitelj infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o., nije postupio sukladno članku 20. stavku 4. Zakona o željeznici (NN br. 32/19 i 20/21), za poslovni plan za 2021. godinu, na način da postojećim, te po upitu potencijalnim podnositeljima zahtjeva nije osigurao pristup relevantnim podacima i dao mogućnost da izraze svoje mišljenje o nacrtu poslovnog plana, a vezano uz uvjete pristupa i korištenja te uz učinkovitost, raspoloživost i razvoj željezničke infrastrukture.
- II. Nalaže se upravitelju infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o. da kod donošenja godišnjih poslovnih planova postupi sukladno članku 20. stavku 4. Zakona o željeznici (NN br. 32/19 i 20/21).

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM), po inspektoratu za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu (dalje: inspektor) temeljem članka 77. Zakona o željeznici (NN br. 32/19 i 20/21, dalje: ZOŽ), provela je po službenoj dužnosti inspekcijski nadzor nad upraviteljem infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb, Mihanovićeve 12, OIB: 39901919995 (dalje: nadzirana osoba). Inspekcijski nadzor je proveden radi kontrole provedbe članka 20. stavka 4. ZOŽ-a. Naime, nadzirana osoba dužna je prije donošenja poslovnog plana, postojećim podnositeljima zahtjeva, a po upitu i potencijalnim podnositeljima zahtjeva, osigurati pristup relevantnim podacima i dati im mogućnost da izraze svoje mišljenje o nacrtu poslovnog plana, a vezano uz uvjete pristupa i korištenja te uz učinkovitost, raspoloživost i razvoj željezničke infrastrukture.

HAKOM je Zaključkom KLASA: UP/I-341-05/21-01/01, URBROJ: 376-03-21-1 od 28. travnja 2021. pokrenuo postupak inspekcijskog nadzora nad nadziranom osobom te je u tu svrhu zatraženo očitovanje i dokazi o provedbi članka 20. stavka 4. ZOŽ-a. Očitovanje nadzirane osobe zaprimljeno je 10. svibnja 2021.

Nadzirana osoba u svom očitovanju u bitnom navodi da prije donošenja poslovnog plana za 2021. godinu nije uspjela pribaviti mišljenje o nacrtu poslovnog plana od strane postojećih i potencijalnih podnositelja zahtjeva. U obrazloženju očitovanja ističe obvezu nadzirane osobe o izradi prijedloga financijskog plana za slijedeću proračunsku godinu s projekcijama za naredne dvije godine. Na temelju Zakona o proračunu, pri donošenju Državnog proračuna RH, a na prijedlog Vlade RH, Hrvatski sabor donosi Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan nadzirane osobe za slijedeću proračunsku godinu i projekcije plana za naredne dvije godine. Tako je na temelju članka 35. Zakona o proračunu (NN br. 87/08, 136/12 i 15/15), Hrvatski sabor na sjednici 25. studenog 2020. donio Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan HŽ Infrastrukture za 2021. godinu i projekcije plana za 2022. i 2023. godinu (NN br. 135/2020). Nastavno na navedeno, nadzirana osoba naglašava da je tek po usvajanju financijskog plana mogla krenuti s aktivnostima na izradi srednjoročnog i godišnjeg plana poslovanja što je vrlo složen i zahtjevan proces za kojeg treba bitno više vremena od onog kojeg nadzirana osoba ima na raspolaganju. Ukazuje da se poslovni plan za 2021. godinu, u dijelu koji govori o željezničkim uslugama, poziva na Izvješće o mreži koje opisuje željezničke usluge, uvjete pružanja željezničkih usluga i naknade za pružene željezničke usluge. Nadzirana osoba ističe da se Izvješće o mreži donosi godinu dana prije početka voznog reda na kojeg se odnosi te da Nacrt izvješća o mreži objavljuju na svojoj mrežnoj stranici do 31. listopada, nakon čega podnositelji zahtjeva imaju 15 dana rok za dostavu primjedbi. Nadzirana osoba je dužna razmotriti sve primjedbe te održati zajednički sastanak s podnositeljima primjedbi i HAKOM-om. Nadalje napominje da u donošenju poslovnog plana sudjeluju sva tijela nadzirane osobe: Uprava, Nadzorni odbor i Skupština te da je svakom tijelu potrebno osigurati najmanje 5 – 7 dana da se upozna s nacrtom poslovnog plana kojeg izrađuju stručne službe. Prema članku 20. stavku 3. ZOŽ-a, krajnji rok za donošenje poslovnog plana je kraj veljače u godini za koju se plan donosi, međutim, nadzirana osoba navodi da joj je cilj što ranije donijeti poslovni plan prvenstveno iz razloga da se izradi Plan nabave, odnosno da bi mogli započeti postupci nabave roba, usluga i radova u tekućoj godini, jer se u protivnom prekida kontinuitet procesa održavanja željezničke infrastrukture kao i investicijskih ulaganja. Također navodi obvezu za dostavom poslovnog plana do 20. prosinca tekuće godine za narednu godinu i naredno srednjoročno razdoblje Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, a jednako tako poslovne planove što ranije traže i banke (IBRD, EBRD). Ističe da je Poslovni plan za 2021. godinu donesen u slijedećim rokovima:

- Uprava nadzirane osobe Odlukom br. UI-163-4-3/21 od 18. siječnja 2021.
- Nadzorni odbor nadzirane osobe Odlukom br. NO-2-1/21 od 28. siječnja 2021.
- Skupština nadzirane osobe Odlukom br. S-24-1/21 od 11. veljače 2021.,

te je nakon donošenja objavljen na mrežnim stranicama nadzirane osobe i dostupan svim dionicima, uključivo i podnositeljima zahtjeva.

Zbog svega navedenog nadzirana osoba napominje da vremenski rokovi ne dozvoljavaju postupanje prema odredbama članka 20. stavka 4. ZOŽ-a. Također, kao otegotnu okolnost spominje pandemiju korona virusa i potrese u Gradu Zagrebu i Sisačko-moslavačkoj županiji zbog čega dolazi do rebalansa državnog proračuna, pa shodno tome i financijskog plana nadzirane osobe za 2021. godinu te posljedično poslovnog plana, plana nabave i dr. Zaključno, nadzirana osoba naglašava da je u opisanim izvanrednim uvjetima poslovanja uistinu teško prolongirati rokove finalnog donošenja planskih dokumenata upućivanjem nacрта istih na mišljenje postojećim i potencijalnim putničkim i teretnim operaterima (podnositeljima zahtjeva) te slijedom svega navedenog moli za razumijevanje nemogućnosti postupanja sukladno odredbi članka 20. stavka 4. ZOŽ-a za poslovni plan za 2021. godinu.

Iz dostavljenog očitovanja nadzirane osobe inspektor je utvrdio da proces izrade poslovnog plana traje nekoliko mjeseci, pri čemu financijski plan prethodi samoj izradi poslovnog plana i donosi ga Hrvatski sabor. Financijski plan koji se tiče predmeta nadzora Hrvatski sabor je donio 25. studenog 2020. nakon čega je slijedeći rok 20. prosinac 2020. do kojeg je nadzirana osoba trebala nacrt poslovnog plana za 2021. godinu dostaviti Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i

državne imovine. Konačno, nadzirana osoba potvrđuje da su poslovni plan za 2021. svojim odlukama prihvatili Uprava, Nadzorni odbor i Skupština nadzirane osobe nakon čega je poslovni plan za 2021. godinu javno objavljen na mrežnoj stranici nadzirane osobe i to sve u zakonskim rokovima, odnosno do kraja veljače godine za koju se plan donosi, sukladno članku 20. stavku 3. ZOŽ-a.

Inspektor naglašava kako nije moguće prihvatiti obrazloženje nadzirane osobe upućivanjem na Izvješće o mreži koje se donosi godinu dana prije početka voznog reda na kojeg se odnosi i na koje podnositelji zahtjeva mogu dostaviti svoje primjedbe u skladu s odredbama članka 43. ZOŽ-a obzirom da Izvješće o mreži nije predmet inspekcijskog nadzora. Moguće je djelomično prihvatiti navođenje više sile (pandemija COVID-19 i potresi) kao otegotne okolnosti za poštivanje međurokova, no viša sila nije imala utjecaj na konačno donošenje poslovnog plana za 2021. u zakonom propisanom roku. Obrazloženje da bi upućivanje nacrtu poslovnog plana podnositeljima zahtjeva na mišljenje ugrozilo rokove finalnog donošenja poslovnog plana obzirom je poslovni plan za 2021. godinu donesen od strane Skupštine nadzirane osobe 18 dana prije krajnjeg roka nije prihvatljivo. Također, nacrt poslovnog plana za 2021. godinu nadzirana osoba je trebala imati već u prosincu uzimajući u obzir rok 20. prosinac 2020. do kojeg je isti bila u obvezi dostaviti Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Nepostupanje nadzirane osobe sukladno članku 20. stavku 4. ZOŽ-a predstavlja lakši prekršaj kako je to propisano člankom 81. stavkom 1. točkom 3. ZOŽ-a za što je predviđena novčana kazna u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna za pravnu osobu te 10.000,00 do 40.000,00 kuna za odgovornu osobu u pravnoj osobi. Obzirom da nadzirana osoba činjenično priznaje počinjenje predmetnog prekršaja i da je navedeni prekršaj počinila prvi puta, inspektor je navedeno uzeo kao olakotnu okolnost, ali uz upozorenje nadziranoj osobi o budućem poštivanju zakonske obveze kako je to navedeno u točki II. izreke ovog rješenja.

Slijedom svega navedenog zaključeno je kako nadzirana osoba nije postupila sukladno članku 20. stavku 4. ZOŽ-a stoga je utvrđeno kao u točki I. izreke i naloženo kao u točki II. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može u roku 30 dana od dana primitka istog pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište.

**Inspektor za regulaciju tržišta željezničkih usluga
i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu**

Ivica Škrtić, mag. ing. traff., univ. spec. oec.

Dostaviti:

1. HŽ Infrastruktura d.o.o., Mihanovićeveva 12, 10000 Zagreb – UP osobna dostava
2. U spis